

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТРЕБ І СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИЦЬ І ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Дослідницька команда:

Надія Павлик, експертка проєкту Ради Європи

«Молодь за демократію в Україні: Фаза III»

Оксана Сіра, провідна фахівчиня відділу молодіжної роботи
ДУ «Всеукраїнський молодіжний центр»

Період проведення: вересень – жовтень 2024 року

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ:

Охарактеризувати стан діяльності, потреби молодіжних працівників і працівниць, визначити можливості для розвитку молодіжної роботи в Україні під час війни та в повоєнний період.

ЦІЛЬОВА ГРУПА ДОСЛІДЖЕННЯ:

Випускники і випускниці державної програми «Молодіжний працівник».

Фахівці та фахівчині, які працюють на посаді «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)».

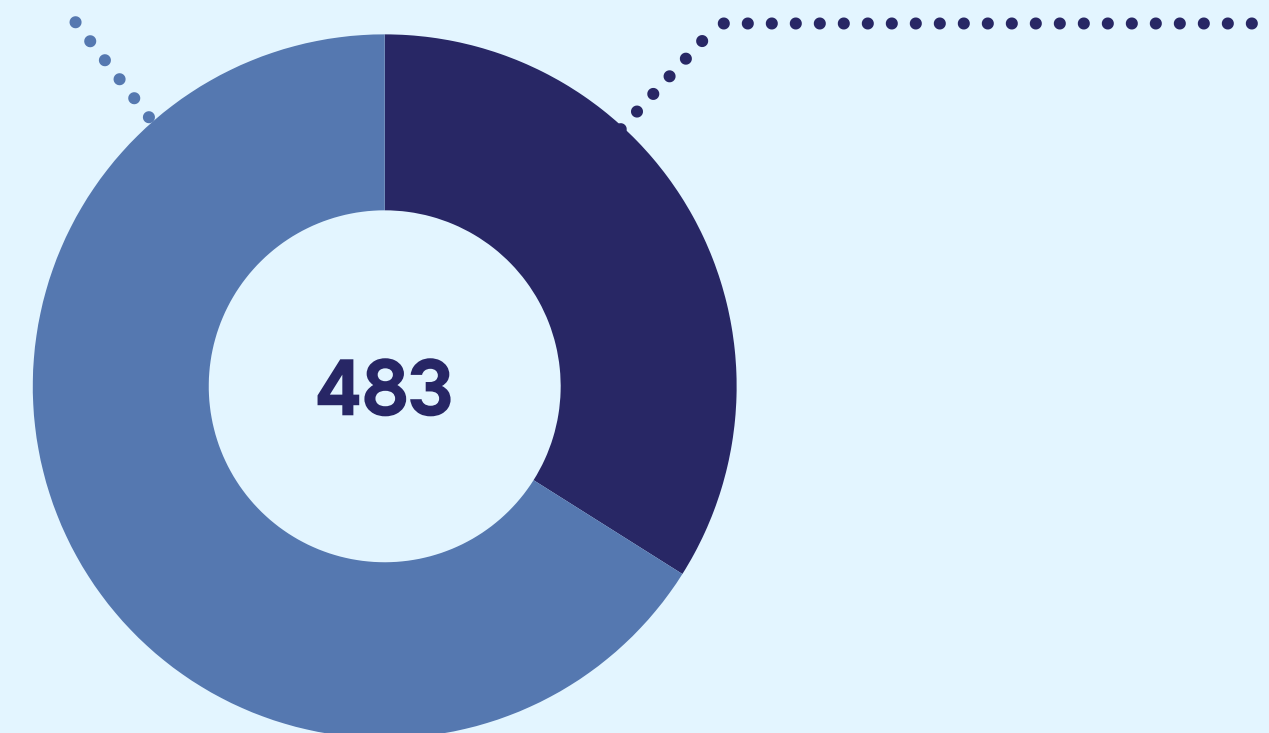
Особи, які працюють з молодими людьми.

ОБСЯГ ВИБІРКОВОЇ СУКУПНОСТІ:

ОНЛАЙН-ОПИТУВАННЯ

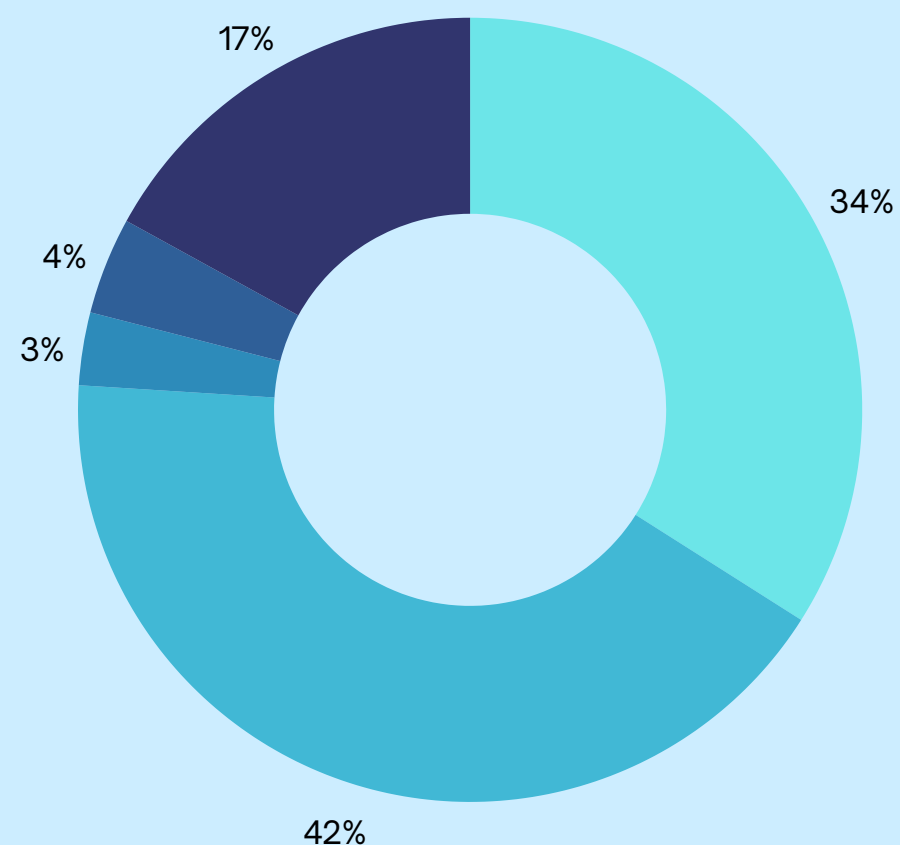
319 - проходили навчання за державною програмою «Молодіжний працівник»

164 - не проходили навчання за державною програмою «Молодіжний працівник»

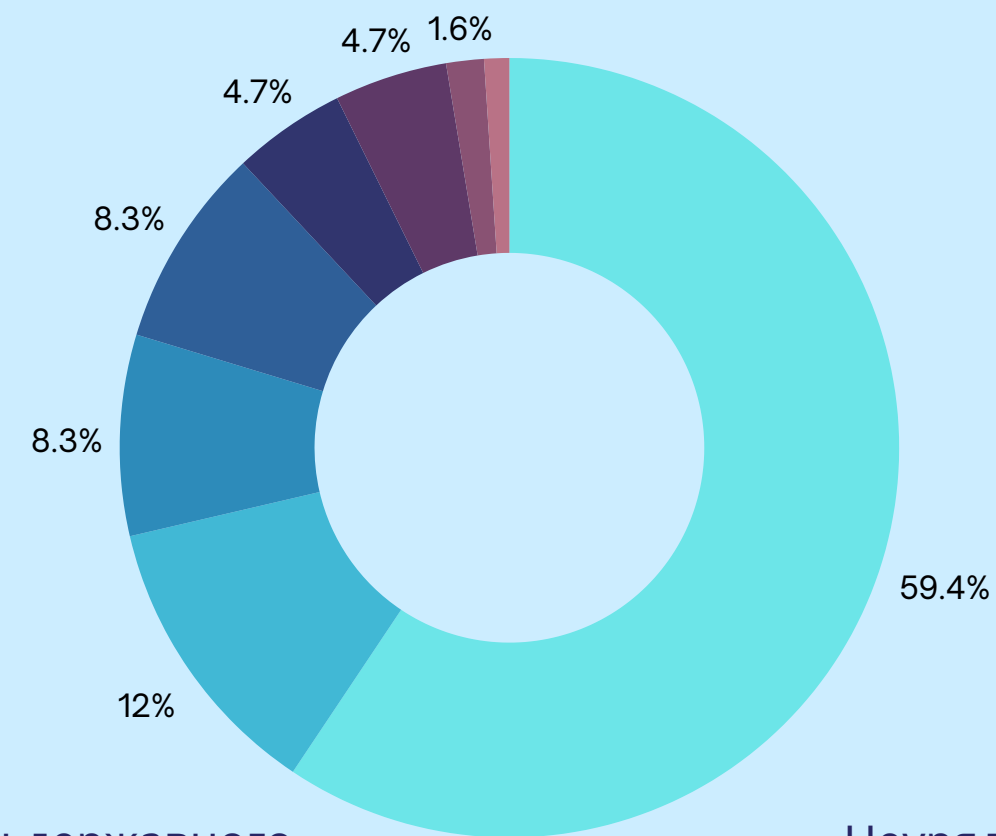

ФОКУС-ГРУПОВЕ ОПИТУВАННЯ - 14 молодіжних працівників і працівниць (3 онлайн-зустрічі, середня тривалість – 50 хвилин)

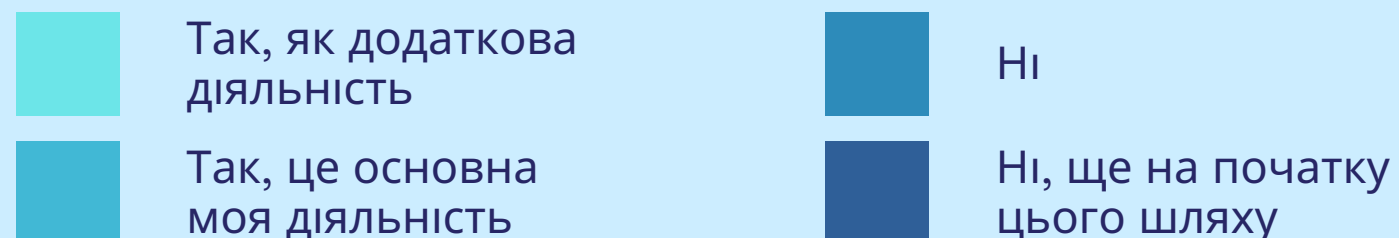
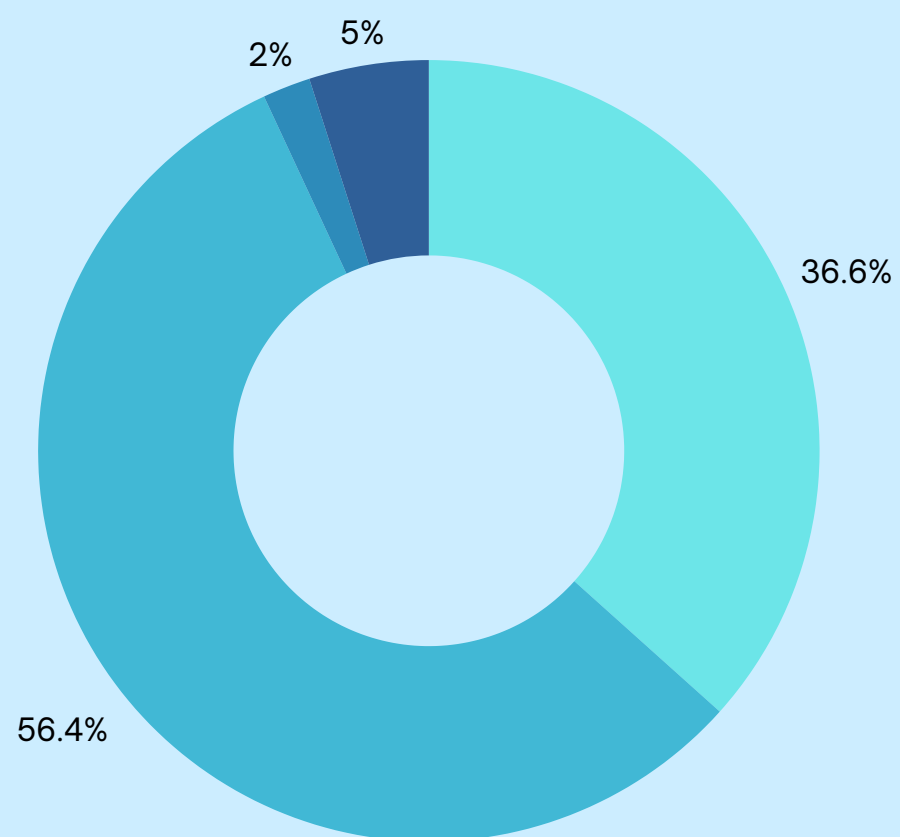
Розподіл досліджуваних залежно від організації, в якій вони працюють за основним місцем роботи (% тих, хто проходили Базовий тренінг державної програми «Молодіжний працівник»), N=319

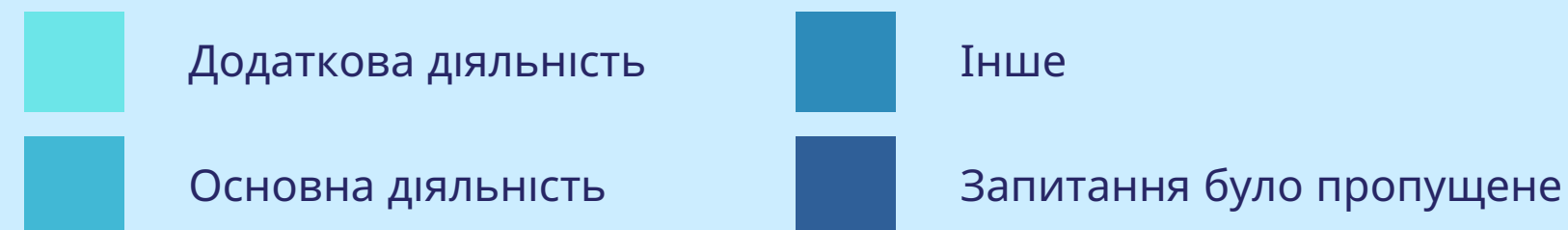
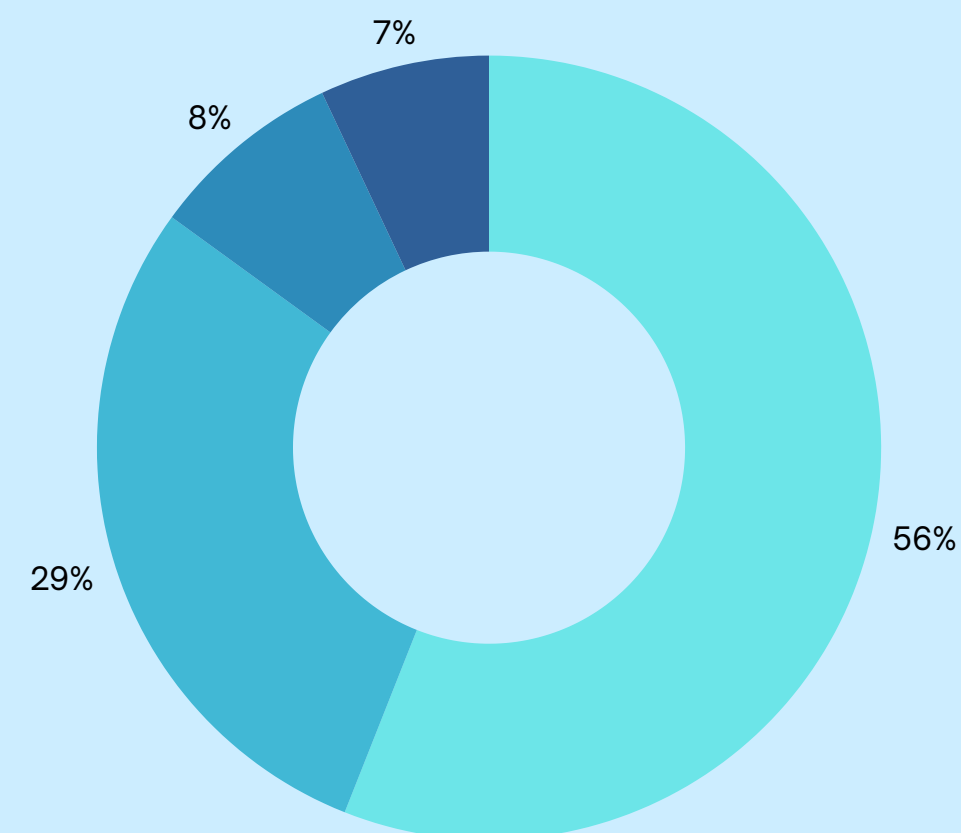
Розподіл досліджуваних залежно від представництва організацій, закладів, установ (% тих, хто не проходили Базовий тренінг державної програми «Молодіжний працівник»), N=164

Розподіл досліджуваних залежно від відповідей на запитання опитувальника «**Чи працюєте зараз з молодими людьми?**» (ті, хто проходили Базовий тренінг державної програми «Молодіжний працівник»), N=319

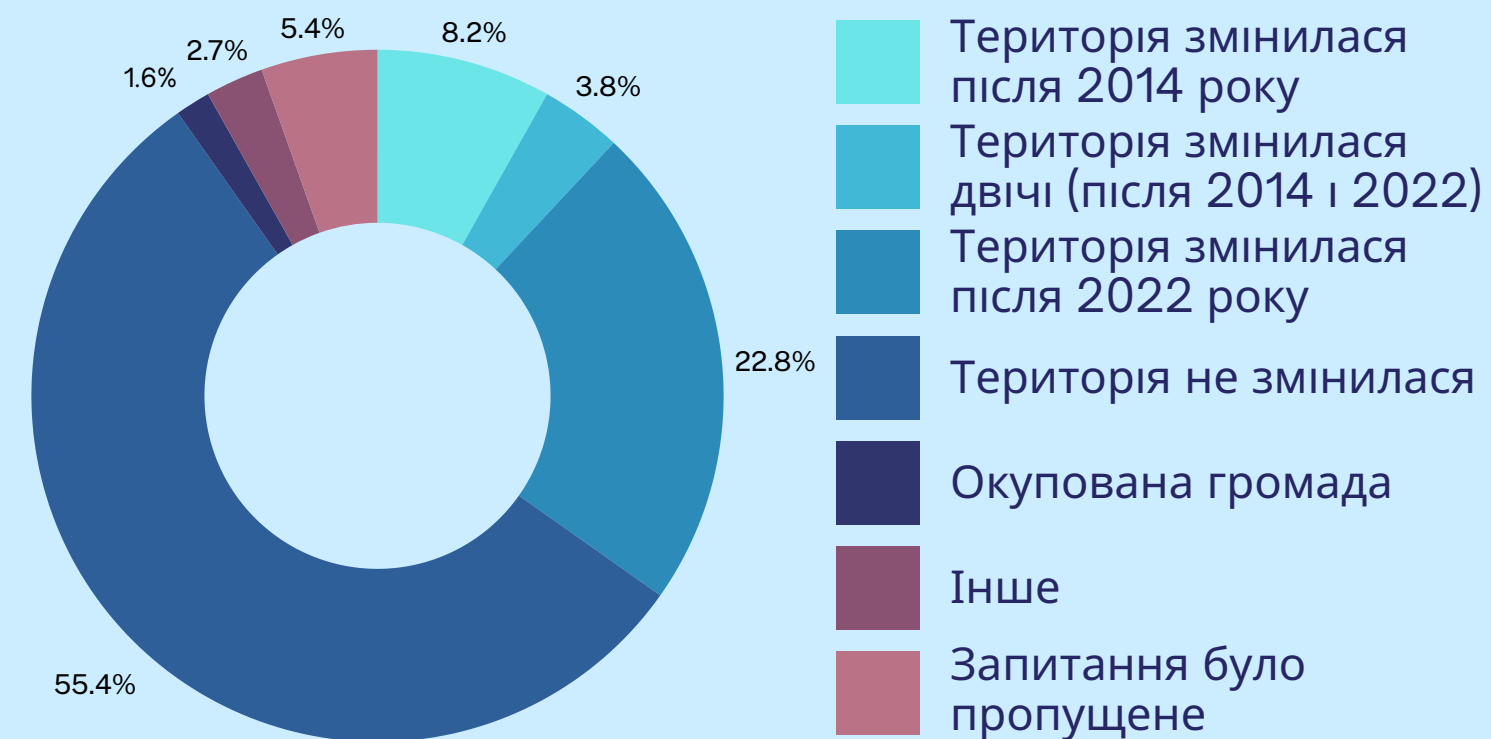
Розподіл досліджуваних залежно від відповідей на запитання опитувальника «**Молодіжна робота для вас є**» (ті, хто не проходили Базовий тренінг державної програми «Молодіжний працівник»),%, N=164

ЗМІНИ В МОЛОДІЖНІЙ РОБОТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ: (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ФОКУС-ГРУПОВИХ ДИСКУСІЙ)

- Молодіжні працівники і працівниці, які були змушені змінити місце проживання та роботи після 24 лютого 2022 року.
- Учасники та учасниці з **окупованих чи деокупованих територій** зазначили, що були змушені починати роботу «з чистого листа».
- У **прифронтових громадах** бракує безпечних місць для проведення заходів з молоддю.
- В громадах, розміщених **далі від лінії фронту**, молодіжна робота продовжується з акцентом на патріотичні заходи.
- **Інтеграції ВПО у нові громади.**
- Молодь активніше долучається до **волонтерства**.

Розподіл опитуваних залежно від зміни території, на якій організація в основному здійснювала молодіжну роботу, у зв'язку з воєнними діями

(% тих, хто не проходили Базовий тренінг державної програми «Молодіжний працівник», N=164)

«Крім внутрішнього переміщення й окупації найбільша трудність – це те, що молодь роз'їхалася по території України і за кордон»
(цитата з фокус-групової дискусії).

«Виснаження дуже велике. Люди швидко вигорають через стрес і умови роботи»
(цитата з фокус-групової дискусії).

НАЙБІЛЬШІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИЦЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

265	Виїзд молодих людей за кордон або їх вимушене переміщення в інші регіони
208	Відсутність або недостатність заробітної платні
173	Брак або нестача просторів для молодіжної роботи
157	Відсутність або нестача безпечних умов для роботи з молодими людьми
137	Постійна зміна ситуації та умов роботи через війну
129	Емоційне вигорання
115	Відсутність професіоналів і професіоналок у молодіжній сфері
111	Нерозуміння пріоритетності молодіжної роботи
104	Відсутність визнання молодіжної роботи
91	Брак психологічної підтримки
69	Дистанційна робота
54	Відсутність або брак методичної підтримки
51	Нестача розуміння труднощів молодіжної роботи під час війни
50	Нестача єдності у професійній спільноті
41	Особиста безпека й безпека моєї сім'ї
40	Відсутність або нестача професійних комунікацій
39	Відсутність дому
39	Переміщення членів і членкинь команди
23	Обмеженість мобільності поза країною
20	Обмеження у роботі освітніх інституцій
7	Обмежений доступ до Інтернету й мереж
9	Запитання було пропущене

«Виснаження дуже велике. Люди швидко вигорають через стрес і умови роботи» (цитата з фокус-групової дискусії).

«Ми дуже боїмося, що багато молодих людей виїхали і вже додому не повернуться... Треба зробити все, щоб вони повернулися і розвивали громаду» (цитата з фокус-групової дискусії).

«На мій погляд, станом на сьогодні не вистачає самих людей, які б хотіли реалізовувати цей напрямок. Я вважаю, що треба на вищій шабелі підносити престижність молодіжної роботи» (цитата з фокус-групової дискусії).

ВИКЛИКИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

2022

2024

СПІЛЬНЕ

- Безпека особистого та професійного життя.
- Вимушене переміщення та відсутність стабільного місця проживання.
- Вигорання.
- Відсутність або брак професійних комунікацій та єдності у молодіжному секторі.

ВІДМІННЕ

- Молодіжні працівники і працівниці часто відволікалися на гуманітарну роботу, що призвело до втрати фокусу на роботі.
- Виклики пов'язані з браком методичних матеріалів та відсутністю чітких рекомендацій щодо роботи з молоддю під час війни, особливо в умовах обстрілів та інших загроз.

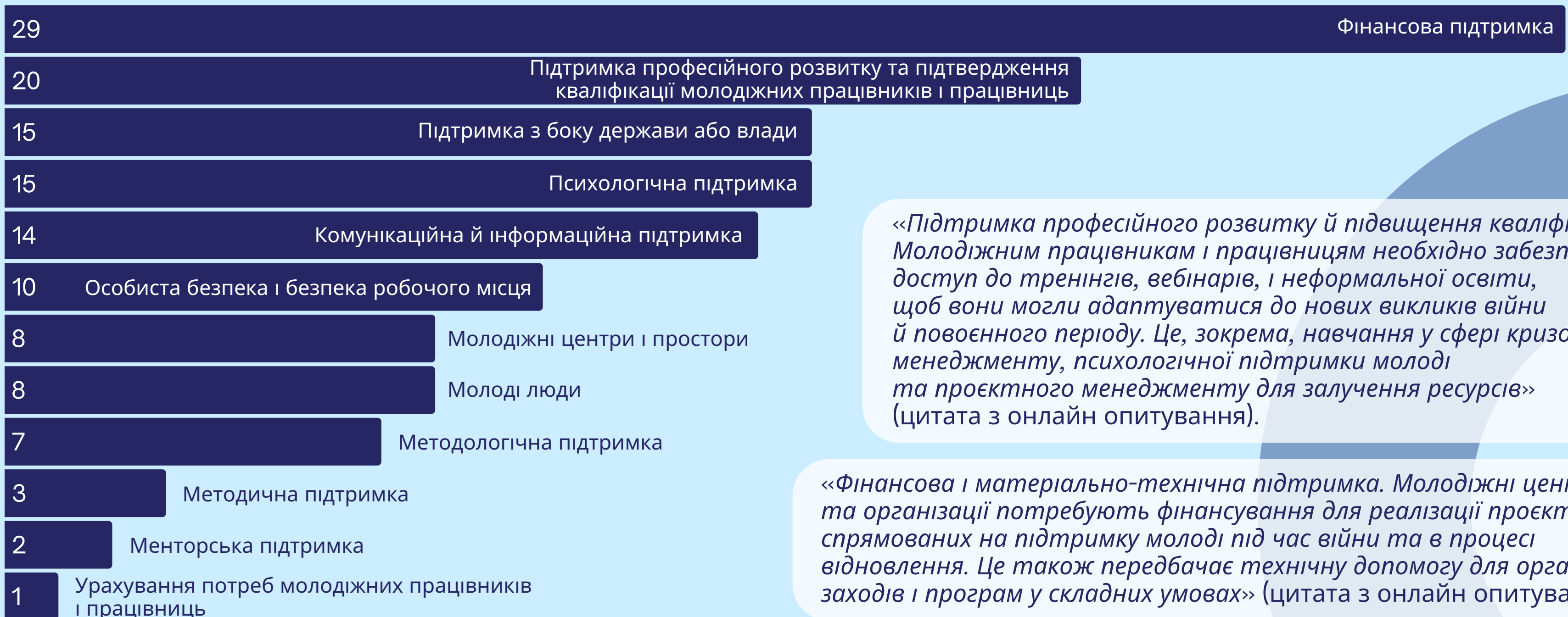
- Наголошується на відсутності фінансування як на рівні заробітних плат, так і для організаційного розвитку.
- З'явилися нові виклики, такі як нерозуміння пріоритетності молодіжної роботи серед керівників і керівниць, обмеженість доступу до безпечних умов для роботи з молоддю.

ОСОБЛИВЕ

- Підкреслюються труднощі із забезпеченням безпеки для молоді під час проведення заходів і роботи з цільовою аудиторією.
- Поширення проросійських наративів у громадському секторі стало окремою проблемою.

- Зростання важливості державних програм підтримки молодіжного сектору.
- Порушується питання недостатнього визнання молодіжної роботи з боку держави.

ОСНОВНІ КРОКИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ЗРОБИТИ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИЦЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ ТА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

«Підтримка професійного розвитку й підвищення кваліфікації. Молодіжним працівникам і працівницям необхідно забезпечити доступ до тренінгів, вебінарів, і неформальної освіти, щоб вони могли адаптуватися до нових викликів війни й повоєнного періоду. Це, зокрема, навчання у сфері кризового менеджменту, психологічної підтримки молоді та проектного менеджменту для залучення ресурсів» (цитата з онлайн опитування).

«Фінансова і матеріально-технічна підтримка. Молодіжні центри та організації потребують фінансування для реалізації проєктів, спрямованих на підтримку молоді під час війни та в процесі відновлення. Це також передбачає технічну допомогу для організації заходів і програм у складних умовах» (цитата з онлайн опитування).

НАПРЯМКИ ПІДТРИМКИ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИЦЬ ТА МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ

2022

2024

СПІЛЬНЕ

- Фінансова й організаційна підтримка.
- Комунікаційна підтримка та консолідація професійної спільноти.
- Психологічна підтримка та профілактика професійного вигорання.

ВІДМІННЕ

- Наголошено на необхідності конкретних інструкцій, як вести молодіжну роботу у випадку переміщення, надання гуманітарної підтримки.
- Пропонувалось створення платформи для координації роботи волонтерів і волонтерок та обміну досвідом у період війни.

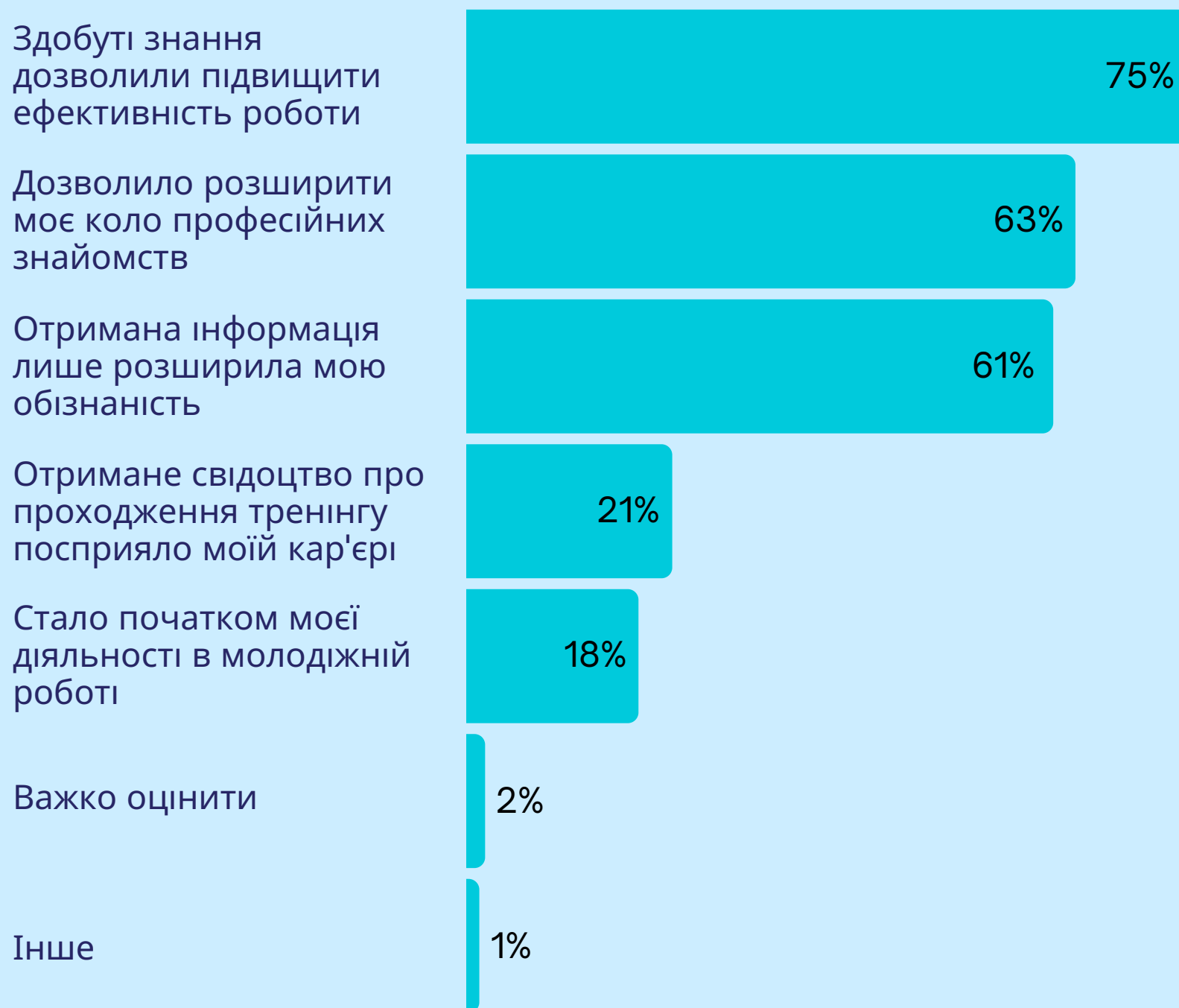
- Державні програми підтримки молодіжних працівників і працівниць стали одним із найбільш пріоритетних запитів.
- Зростає запит на адміністративну підтримку й забезпечення життєдіяльності організацій, які були змушені переміститися на інші території.

ОСОБЛИВЕ

- Більше уваги приділено гуманітарній підтримці й адаптації до роботи в умовах, що швидко змінюються.

- Зростає запит на проведення освітніх заходів і консультацій для розвитку професійних компетентностей молодіжних працівників і працівниць та отримання грантів.

Вплив навчання за програмою Базового тренінгу державної програми «Молодіжний працівник» на професійну діяльність, %, N=314

* Можливі кілька варіантів відповіді

Тематика навчання у спеціалізованих тренінгах за державною програмою «Молодіжний працівник», %, N=137

* Можливі кілька варіантів відповіді

ЗАПИТИ РЕСПОНДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ І РЕСПОНДЕНТОК-ВИПУСКНИЦЬ БАЗОВОГО ТРЕНІНГУ ЩОДО ТЕМ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ДОДАТКОВОГО НАВЧАННЯ

* Темно синім кольором виділені позиції, що є темами тренінгів Програми «Молодіжний працівник»

ЗАПИТИ РЕСПОНДЕНТІВ І РЕСПОНДЕНТОК, ЩО НЕ ПРОХОДИЛИ БАЗОВОГО ТРЕНІНГУ ЩОДО ТЕМ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ДОДАТКОВОГО НАВЧАННЯ

21 Загальні питання щодо молодіжної політики, й молодіжної роботи, зокрема базовий тренінг Програми «Молодіжний працівник»

6 Розвиток молоді під час війни; робота з молоддю в тимчасово окупованих громадах

3 Написання й реалізація проєктів, грантів

2 Створення молодіжних рад чи напрямків її діяльності у громаді

2 Організація молодіжного простору

2 Управління і кадрова політика

2 Організація молодіжного простору

1 Психологія відносин у молодіжному середовищі

1 СММ

1 Педагогіка

1 Іноземна мова

1 Цікаві заходи, форми роботи

* Темно синім кольором виділено позицію, що є темою тренінгів Програми «Молодіжний працівник»

ВІДГУКИ ПРО БАЗОВИЙ ТРЕНІНГ ПРОГРАМИ «МОЛОДІЖНИЙ ПРАЦІВНИК»:

«Для розуміння хто такий молодіжний працівник, кожному варто пройти тренінг. Тренінг містить усі базові поняття, законодавчі норми й має дуже крутих спікерів, які діляться цінним власним досвідом» (цитата з онлайн опитування).

«Це безумовно важливо для тих, хто тільки почав і бажає працювати з молоддю і опанувати статус «молодіжний працівник». На тренінгу ви пізнаєте «базу», з якою впевнено можете крокувати сходами молодіжної роботи!» (цитата з онлайн опитування).

«Я вдячна програмі «Молодіжний працівник», усім тренерам, за поштовх до моїх великих змін. Однозначно рекомендую всім пройти базовий тренінг "Молодіжний працівник" і переосмислити власне уявлення й розуміння, що ж таке молодіжна політика» (цитата з онлайн опитування).

«Цей тренінг дасть можливість не лише розширити власні знання з молодіжної роботи, а й познайомитися зі спеціалістами з цієї галузі з інших громад, перейняти їхній досвід» (цитата з онлайн опитування).

«Це чудова можливість для коворкінгу, що дозволяє побачити, що ти не сам у своєму прагненні розвивати і розвиватись. Тут змістовно можна розібратись для себе, що таке молодіжна політика і молодіжна робота, зрозуміти, як адвокатувати й розширювати вплив молодих людей на місцях. Тут я побачив, що чиновники на місцях можуть іти на контакт і заколабився з ними в майбутніх заходах» (цитата з онлайн опитування).

«Це дуже крута програма, особисто я завдяки цій програмі змінила місце роботи й рід діяльності, про що не жалію. Це був рух уперед» (цитата з онлайн опитування).

ЗАХОДИ ПРОЄКТУ РАДИ ЄВРОПИ «МОЛОДЬ ЗА ДЕМОКРАТІЮ В УКРАЇНІ: ФАЗА ІІІ», ЩО СТАЛИ ПІДТРИМКОЮ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МОЛОДИМИ ЛЮДЬМИ ПІД ЧАС ВІЙНИ:

«Власне всі, особливо щодо підходу, інформованого про травму» (цитата з онлайн опитування).

«Менторська підтримка нашої новоствореної ГО, навчання для тренерів, методична база (посібники, додаткова література)» (цитата з онлайн опитування).

«Молодіжна робота, інформована про травму» дуже допомогла в роботі з молодими людьми в умовах війни» (цитата з онлайн опитування).

«Тренінг із соціальної згуртованості дав мені цінні інструменти для побудови довіри та взаєморозуміння серед молоді в нашому молодіжному центрі. Завдяки здобутим знанням я змогла створювати середовище, де кожен відчуває підтримку й має можливість висловити власні думки. Це допомогло зміцнити командний дух серед учасників наших заходів і посприяло кращому взаєморозумінню між різними молодіжними групами» (цитата з онлайн опитування).

«Знайомство з молодіжними центрами зі знаком якості було дуже корисним для подальшого налагодження співпраці» (цитата з онлайн опитування).

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТРЕБ І СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ І ПРАЦІВНИЦЬ І ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

З матеріалами повного звіту,
за результатами дослідження, ви можете
ознайомитись за [посиланням](#) або за QR-кодом

